



Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KORT ONDERZOEK SPECIAAL BASISONDERWIJS

SBO De Wegwijzer

Plaats : Middelharnis
BRIN nummer : 02CO|C1
Onderzoeksnummer : 283472
Datum onderzoek : 29 juni 2015
Datum vaststelling : 1 oktober 2015

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	TOEZICHTARRANGEMENT	11

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 29 juni 2015 een onderzoek uitgevoerd op SBO De Wegwijzer naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

De inspectie heeft voor SBO De Wegwijzer een risicoanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse kwam naar voren dat er geen risico's zijn met betrekking tot het niveau van uitstroom van de leerlingen naar het voortgezet onderwijs. Omdat er voor het speciaal basisonderwijs nog geen sprake is van een vastgestelde beoordelingswijze van de opbrengsten, voert de inspectie een beperkt kort onderzoek uit bij de school.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

De bevindingen uit het kort onderzoek worden gebruikt om te bezien of het eerder toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd, waaronder het meest recente jaarplan en toetsgegevens. Ook aanvullende vragenlijsten zijn bij de analyse betrokken.
- Gesprekken met de directie en de intern begeleider over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: begeleiding en kwaliteitszorg. Tevens deed de inspectie een uitspraak over de eindopbrengsten (indicator 1.1).

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012. Dit document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	(SBO) De resultaten van de leerlingen aan het eind van de speciale basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.					•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.3*	(SBO) De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast.				•
7.4*	(SBO) De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzen.				•

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

Het beknopte kwaliteitsonderzoek van de inspectie bevestigt dat het eerder aan de school gegeven basisarrangement gehandhaafd kan blijven. Bij geen van de onderzochte indicatoren zijn tekortkomingen geconstateerd.

De indruk over de eindopbrengsten op basis van de voorlopige normen is gunstig.

De school heeft tevens voor alle leerlingen goede ontwikkelingsperspectieven opgesteld. Hiermee kan zij het onderwijsleerproces afstemmen op de beoogde doelen en adequaat inspelen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ze evalueert deze ontwikkelingsperspectieven ook op een adequate wijze en stelt deze zo nodig bij.

De kwaliteitszorg heeft een overwegend systematische en cyclische opzet.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Leerresultaten

De inspectie is op dit moment nog niet in staat om op basis van de uitstroomgegevens of eindresultaten te beoordelen of de leeropbrengsten op schoolniveau overeenstemmen met de mogelijkheden van de leerlingenpopulatie. Zij geeft dan ook nu nog geen oordeel over de resultaten van de school (indicator 1.1). Wel heeft zij op basis van de eindresultaten van de schoolverlaters zich een beeld gevormd van deze opbrengsten. De onderstaande uitspraken moeten echter met de nodige voorzichtigheid bekeken worden, omdat een onderzoek naar de normen voor opbrengsten nog niet afgerond is.

De eindopbrengsten lijken voor de afgelopen drie schooljaren van voldoende niveau. Voor technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen/wiskunde komen de resultaten overeen met wat gemiddeld genomen verwacht kan worden van scholen voor speciaal basisonderwijs met een vergelijkbare leerlingenpopulatie qua cognitieve capaciteiten.

Volgen en begeleiden van de leerlingen

Op SBO De Wegwijzer wordt de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen goed gevolgd, geanalyseerd en wanneer nodig bijgesteld.

De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling tijdig een beredeneerd ontwikkelingsperspectief vast voor de kernvakken. Deze perspectieven zijn bondig, informatief en toegankelijk. Er is een duidelijke beginsituatie en er zijn beredeneerde streefdoelen. Deze doelen en tussendoelen zijn concreet uitgewerkt. De streefdoelen zijn niet alleen gebaseerd op een extrapolatie van in het verleden behaalde didactische resultaten. Ook stimulerende en belemmerende kindkenmerken worden meegewogen. Er is bovendien sprake van een aanbod dat past bij het opgestelde ontwikkelingsperspectief. Dat aanbod is vastgelegd in de groepsplannen. De voortgang van de leerlingen wordt op groeps- en individueel niveau goed gevolgd. De school stelt de ontwikkelingsperspectieven naar onder of naar boven pas bij, wanneer de vaardigheidsscores gedurende een langere periode afwijken van het oorspronkelijke ontwikkelingsperspectief. Kinderen worden ook niet te snel uit hun (niveau-)groep gehaald en in een andere groep geplaatst. Eerst zetten de leraren extra hulp in om het kind in de groep te laten blijven en dikwijls lukt ze

dat ook. Over het algemeen blijken de kinderen zich volgens het opgestelde perspectief te ontwikkelen.

Kwaliteitszorg

De school heeft kennis van haar populatie en vertaalt die waar nodig ook in concrete aanpassingen in het onderwijs op hulpvragen en achtergronden van de leerlingen. Zo heeft het team naar aanleiding van de geconstateerde terugloop van taalvaardigheid meer tijd vrijgemaakt voor met name technisch lezen en woordenschatonderwijs. Ook heeft het team voor een andere taalmethode gekozen, die daaraan meer tegemoet komt.

SBO De Wegwijzer heeft een goed begin gemaakt met het systematisch evalueren van de opbrengsten. Er zijn informatieve overzichten en analyses van de toetsresultaten, die met het team worden besproken. Daaruitvolgend heeft de school voor de kernvakken ook per groep (en in de ontwikkelingsperspectieven uiteraard ook per kind) streefdoelen bepaald, waartegen de behaalde resultaten moeten worden afgezet.

Voor de evaluatie van het onderwijsleerproces hanteert de school sinds enige tijd een methode die goed aansluit bij het geautomatiseerde leerlingenvolgsysteem. De kwaliteitsgebieden zijn in beeld en de school laat deze in een vierjaarlijkse cyclus aan bod komen. Zij wil daarbij samenwerken met andere scholen, om zowel het proces als de uitkomsten met anderen te kunnen vergelijken.

De leraren werken onder de professionele aansturing van de directie, gericht aan de verbetering van het onderwijs. Er is een meerjarenplanning opgesteld, die wordt vertaald naar een jaarplan. Speerpunten in het afgelopen jaar waren onder meer het verbeteren van het niveau van technisch lezen en implementatie van de nieuwe taalmethode. Het volgend jaar proberen de leraren een drietal nieuwe rekenmethodes, waarna een keuze zal worden gemaakt.

Om het nakomen van afgeronde verbeteractiviteiten en gemaakte afspraken te borgen, worden die vastgelegd in een centraal toegankelijk document. Dat betreft ook het didactisch handelen van de leraren.

De school verantwoordt zich over haar onderwijs door ouders en bestuur inzichtelijk te informeren over onder andere de behaalde leerresultaten, de uitstroom naar het vervolgonderwijs en plannen voor onderwijsontwikkelingen.

3 TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op SBO De Wegwijzer op de onderzochte onderdelen op orde is. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.